

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS GRUPĖ

IŠVADA
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO
„DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2009 M. LAPKRIČIO 4 D.
NUTARIMO NR. 1456 „DĖL LIETUVOS NACIONALINĖS VIZŲ INFORMACINĖS
SISTEMOS ĮSTEIGIMO, JOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO IR VEIKLOS PRADŽIOS
NUSTATYMO“ PAKEITIMO“ PROJEKTO
(toliau – Projektas)
(TAP-21-1200) (TAIS Nr. 21-27888(2))

2021-09-20 Nr. NV-2250

Vilnius

Įvertinę Projekto atitiktį Lietuvos Respublikos įstatymams, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos Konstitucinis Teismas ne kartą yra pažymėjęs, kad Vyriausybė pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją yra saistoma ir savo pačios priimtų nutarimų; kol Vyriausybės nutarimas nėra pakeistas ar panaikintas, Vyriausybė turi laikytis jame nustatytų reikalavimų (*inter alia* 2005 m. liepos 8 d., 2007 m. rugpjūčio 13 d., 2016 m. liepos 8 d., 2021 m. birželio 7 d. nutarimai). Taigi N.VIS nuostatai, be kita ko, turi atitikti ir Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. vasario 27 d. nutarimu Nr. 180 „Dėl Valstybės informacinių sistemų steigimo, kūrimo, modernizavimo ir likvidavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Aprašas) nuostatas. Aprašo III skyriuje yra išdėstyti reikalavimai valstybės informacinės sistemos nuostatų struktūrai ir turiniui. Šiame kontekste pirmiausia atkreiptinas dėmesys, kad N. VIS nuostatų I skyriuje „Bendrosios nuostatos“ nenurodyti teisės aktai (įstatymai, Vyriausybės nutarimai, taisyklės, aprašai ir kiti dokumentai), kuriais vadovaujantis tvarkoma N.VIS. Antra, Valstybinė duomenų apsaugos inspekcija (toliau – Inspekcija), pagal kompetenciją teikdama pastabas dėl Nutarimo projekto, teikė siūlymą N.VIS nuostatus suderinti ir su Aprašu (Inspekcijos išvados 5 punktas). Teisės grupė pritaria Inspekcijos siūlymui ir atkreipia dėmesį, kad ne tik Apraše, bet ir Reglamento (ES) 2016/679 28 straipsnio 3 dalyje yra nustatytas reikalavimas teisės akte, reglamentuojančiame duomenų valdytojo ir duomenų tvarkytojo santykius, nustatyti duomenų tvarkymo dalyką ir trukmę, duomenų tvarkymo pobūdį ir tikslą, asmens duomenų rūšis ir duomenų subjektų kategorijas bei duomenų valdytojo prievolės ir teisės. Todėl atsižvelgiant į pirmiau nurodytą teisinį reglamentavimą ir vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtintais pagarbos asmens teisėms ir laisvėms, aiškumo, sistemiškumo principais, siūlytina N.VIS nuostatų turinį derinti su Aprašo III skyriuje ir Reglamento 2016/679 28 straipsnio 3 dalyje išdėstytomis nuostatomis, atsižvelgiant į Reglamento 2016/679 III skyriuje nustatytas duomenų subjekto teises.
2. Nutarimo projekto 2 punktu keičiamo Nuostatų 8.3 ir 8.4 papunkčiuose, nustatant N.VIS kaip asmens duomenų valdytojo funkcijas ir pareigas, bei Nutarimo projekto 7 punktu keičiamo Nuostatų 23 punkte, nurodant atvejus, kai N.VIS valdytojas neprivalo įgyvendinti duomenų subjekto teisių, pateikta tik bendro pobūdžio nuoroda į Reglamentą (ES) 2016/679. Toks reglamentavimas neatitinka teisėkūros aiškumo principo, todėl siūlytina tikslinti Nuostatų 8.3 ir 8.4 papunkčius ir 23 punktą, juose atitinkamai nurodant

konkretų Reglamento (ES) 2016/679 skyrių ar straipsnį(-ius), nustatantį (-ius) N.VIS valdytojo įgyvendinamas duomenų subjekto teises, N.VIS valdytojo prievoles ir teisės bei atvejus, kai taikomi duomenų subjekto teisių apribojimai.

3. Nutarimo projekto 3 punktu keičiamame Nuostatų 9.9 papunktyje nurodytos sąvokos: „pagalbinis duomenų tvarkytojas“ ir „specialus išankstinis N.VIS valdytojo leidimas“ neatitinka Reglamento (ES) 2016/679 28 straipsnio 2 dalyje įtvirtintų „kito duomenų tvarkytojo“ ir „išankstinio konkretaus rašytinio duomenų valdytojo leidimo“ sąvokų. Siekiant teisinio aiškumo ir sistemiškumo, siūlytina Nuostatuose patikslinti minėtus terminus arba nurodyti, kur Nuostatuose nurodomos sąvokos yra apibrėžtos.
4. Taip pat dėl teisinio aiškumo siūlytina patikslinti Nutarimo projekto 3 punktu keičiamą Nuostatų 9.12 papunktį, nustatant, nuo kada skaičiuojamas 24 valandų terminas informuoti N.VIS valdytoją apie įvykusį asmens duomenų saugumo pažeidimą (pvz., nedelsdamas, bet ne vėliau kaip per 24 valandas nuo sužinojimo apie asmens duomenų saugumo pažeidimą).
5. Siekiant teisinio aiškumo, siūlytina patikslinti Nutarimo projekto 4 punktu keičiamo Nuostatų 20 punkto trečiąją pastraipą, joje nustatant, kokie konkretūs duomenys turėtų būti nurodyti duomenų subjekto pateikiamame galiojančio paso ar jį atitinkančio kelionės dokumento kopijoje (pvz. pateikiamas asmens duomenų lapas su visais jame esančiais įrašais ir nuotrauka). Taip pat svarstytina, ar neprieštarauja teisėkūros proporcingumo principui Nuostatų 20 punkto ketvirtojoje pastraipoje įtvirtinta nuostata – prašyti duomenų subjekto pateikti nuotrauką, kurioje būtų užfiksuotas ir aiškiai matomas duomenų subjekto veido atvaizdas, o jei, Projekto rengėjo nuomone, tokia nuostata būtina, siūlytina tikslinti, kada tokia nuotrauka turėtų būti padaryta (prieš pateikiant prašymą, ar tinka ir anksčiau (pvz. prieš metus ar pan.) daryta nuotrauka).

Teisės grupės vyriausioji specialistė

Lilija Žvirblytė

Lilija Žvirblytė, tel. +37069842314; +37070663765, el. p. lilija.zvirblyte@lrv.lt